Personal kompýuterlerde özbaşdak (awtonom) düzgünde işlenilende, ulanyjynyň başga kompýuterleriň ulanyjylary bilen informasiýa alyş-çalşygy (programmalary, resminamalary we ş.m) alyşmak, diňe ol informasiýalary disketlere, ykjam diske, gaty disklere we beýleki informasiýa göterijilere mesgalamak arkaly ýerine-ýetirip bolar. Bu usul kompýuterler biri-birine golaý ýerleşdirilen bolsa ygtybarlydyr hem-de kompýuterden kompýutere informasiýalary geçirmek belli bir dowamly wagty talap edýär.

Eger, kompýuterler köp bolup, olar institutyň kompýuter otaglarynda, ol otaglar aýry-aýry ýerlerde, hatda institutyň jaýynyň gatlarynda ýerleşdirilen bolsa, kompýuterleriň arasyndaky maglumatlaryň alyş-çalşygyny gyssagly geçirmeli bolsa, onda kompýuterleri öz aralarynda birikdirmek meselesi ýüze çykýar. Kompýuterler öz aralarynda informasiýa geçiriji kanallaryň üsti bilen birikdirilende tora meňzeş gurluş emele gelip, onuň kömegi bilen kompýuterler arasynda dürli görnüşli informasiýalar alyş-çalşygyny uly tizlik bilen geçirip bolar. Bu ýagdaýda kompýuterler tory köpsanly kompýuterleriň bileleşigi görnüşine eýe bolup, ol informasiýa alyş-çalşygyny üpjün edip bilýän tehniki serişdeleriň we programma üpjünçiligi bilen sazlaşykda guralan ulgama öwrülýär. Bu ulgamda birikdirilen enjamlaryň her birini informasiýalary ibermek ýa-da almak üçin peýdalanyp bolar.

Kompýuteri özara birikdirmek ýeke bir informasiýa alyş-çalşygy üçin peýdalanylman, eýsem, biri-birinden uzak ýerleşen kompýuterleriň mümkinçiliklerini bilelikde peýdalanmak üçin hem niýetlenilendir.

Kompýuter tory arkaly ol kompýuetrlere birikdirilen printerlerden hem-de beýleki birikdirilen gurluşlardan umumylykda peýdalanyp bolar, hatda resminamalar bilen birwagtda bilelikde işleşip bolar. Torlar möçberi boýunça ýerli, sebitleýin we global torlaryna bölünýärler.

Kakajan SAPARGULYÝEW
Türkmenistanyň Telekommunikasiýalar
we Informatika institutynyň talyby

Все права защищены

save pdf date >>> 28.01.2026